

Holder du også mund, når din ven er utro?

Jeg hægter at være en af de mange, der vender det blinde øje til utroskab. Så jeg gav min bedste ven et ultimatum: Fortalte han ikke kæresten, hvad der var sket, så ville jeg gøre det for ham

Illustration: Nicolai Bruun/iBureauet

12. januar 2016

PRÆCISERING

I denne kronik beskriver kronikør Steffan Christensen sin vens utroskab på en bytur. Kronikøren har efterfølgende oplyst, at stednavne og enkelte andre konkrete oplysninger er ændret for at yde vennen anonymitet. Det var information ikke bekendt med, da kronikken blev bragt. At der var tale om anonymisering burde have fremgået af både kronikken og gårsdagens mangelfulde præcisering. Vi beklager. Red.

Jeg er lige flyttet til København fra Sønderjylland, så selvfølgelig skulle drengene og jeg i byen, når de nu endelig kom på besøg. Da vi ramte nattelivet var vi – traditionen tro – meget berusede. En af mine kammerater, lad os kalde ham Mads, endte med at danse med en tilfældig pige, og før jeg havde set mig om, så stod de og kyssede. Super fedt, at han scorede – knap så fedt for hans kæreste. Da jeg fandt mine andre kammerater, kunne jeg se, at de også havde opdaget det.

Men de stod bare og grinede lidt med deres øl i hånden. Jeg fik det dårligt. Alle minderne om min fars utroskab kom op i mig. Alle min mors grædefærdige nætter og deres skænderier – jeg kunne slet ikke holde tanken ud.

Vi har et fælles ansvar over for vores medmennesker. Så hvorfor forbliver så mange passive, når de er vidne til utroskab? Scenariet fra min bytur er på ingen måde unikt. Min fornemmelse er faktisk, at vi nærmer os et stadie, hvor utroskab er socialt accepteret. Vi ser reklamer for utroskabshjemmesider som Victoria Milan på tv, Ekstra Bladets sexologer råder dig til at få en affære, og på film bliver *What happens in Vegas, stays in Vegas*-replikken flittig brugt. Vi må gøre noget. For utroskab har konsekvenser. Konsekvenser for den part, der er tro. Ydmygelsen forsvinder aldrig helt. Og når ulykken aftager, bliver den erstattet af vrede og manglende forståelse over for sin partners valg, og så er det ikke engang det værste ... Det værste er de ar på sjælen, som utroskab medfører. Du kan få store problemer med dig selv – både selvtilliden og selvverdet tager skade. Tilliden til dine kommende partnere kan også ende med at blive, mildt sagt, mangelfuld. Og det hjælper slet ikke på det, hvis flere af dine bekendte egentligt godt vidste det.

Kommenterede [Office1]: Direkte tiltale – på niveau med "din" senere i sætningen.

Kommenterede [Office2]: Ikke "hvis" men "når" som om det er forventeligt at de fleste oplever dette.

Kommenterede [Office3]: Ikke et retorisk spørgsmål men et, der får læseren til at tænke sig om og helst svare "nej"

Kommenterede [Office4]: Personlig allerede fra starten, så man er ikke i tvivl om hans holdning

Kommenterede [Office5]: Stærkt holdningsord.

Kommenterede [Office6]: En manchete, der er tydelig i sin holdning og indikerer, hvad kronikken kommer til at handle om.

Kommenterede [Office7]: Starter med en konkret hændelse, der sætter gang i motivationen, for at skrive kronikken.

Kommenterede [Office8]: Styrkemarkør-optøning, der hjælper til at forstå almindeligheden af sådan en bytur.

Kommenterede [Office9]: Ungdommeligt sprog

Kommenterede [Office10]: Fast udtryk/talemåde

Kommenterede [Office11]: Anonymisering – måske var præciseringen ikke nødvendig.

Kommenterede [Office12]: kontrast

Kommenterede [Office13]: kontrast til tidligere afsnit

Kommenterede [Office14]: kort sætning, der får forfatterens følelse til at stå stærkt frem i forhold til kammeraternes holdning.

Kommenterede [Office15]: Anafor – gentagelse i starten af to sætninger – se den følgende.

Kommenterede [Office16]: Her bringer forfatteren sine personlige minder i forbindelse med denne begivenhed.

Kommenterede [Office17]: Det personlige pronomen "vi" indikerer at vi nu går over til noget generelt.

Kommenterede [Office18]: Tankevækkende spørgsmål, hvor svaret kommer længere nede i teksten.

Kommenterede [Office19]: En af tekstens hovedpåstande

Kommenterede [Office20]: Belæg i form af en del referencer til medier og film

Kommenterede [Office21]: Opfordring til handling

Kommenterede [Office22]: Epanastrofe: gentagelse sidst og først i sætninger.

Kommenterede [Office23]: Styrkemarkør - optøning

Kommenterede [Office24]: Epanastrofe: gentagelse sidst og først i sætninger.

Kommenterede [Office25]: underdrivelse

Slipper ikke så nemt

Jeg endte med at gå hen til Mads og fortælle ham, at vi lige skulle snakke, for jeg vil ikke være en del af den passive utroskabstendens. Selv om han fulgte med mig uden protest, var jeg meget nervøs. Jeg anede ikke, om han ville blive sur, eller om han ville tigge mig til tavshed. Vi kom udenfor, og jeg sagde til ham, at det, han havde gang i, virkelig ikke var for smart.

Det måtte Mads give mig ret i. Han fortalte, at der i lang tid havde været en masse knas i forholdet, og alle hans mange frustrationer havde fået lov at udfolde sig den nat. Han havde egentlig mest af alt bare lyst til at glemme det hele og håbede, at jeg ville holde min mund.

Men så nemt slap han alligevel ikke.

For jeg tillader mig ikke at være passiv, når en af mine bedste venner vælger at nedbryde sin karakter blot for at kunne komme af med sine frustrationer. Jeg lader ham ikke slippe af sted med at være amoralsk, blot fordi han er min bedste ven. Jeg tillader ham ikke at være et mindre menneske, når han er omkring mig – netop fordi, han er min bedste ven ...

Tæt på ondskab

»He who passively accepts evil is as much involved in it as he who helps to perpetrate it. He who accepts evil without protesting against it is really cooperating with it.« Citatet er fra Martin Luther King.

Jeg vil ikke gå så vidt som til at sige, at utroskab kan sættes lig med ondskab, men vi er et godt stykke derhenne af. Nu stod jeg selvfølgelig ikke ude foran klubben og citerede Dr. King over for Mads, for det var slet ikke nødvendigt. Jeg gav ham et ultimatum: Fortalte han ikke kæresten, hvad der var sket og grunden hertil, så ville jeg gøre det for ham. Så skete der noget meget underligt og uventet. Mads smilede til mig og sagde: «Hva' fanden skulle jeg gøre uden dig?»

Det kom helt bag på mig. Men ja, hvad skulle han egentlig gøre uden mig? Nok, hvad de fleste andre ville have gjort: taget hjem, fortrængt sandheden og problemerne, og håbet på det bedste. Manglende kommunikation er i mange tilfælde årsagen til utroskab. Men man kan nå virkelig langt ved at kommunikere med sin partner, så jeg gav Mads nogle råd med på vejen om, hvordan han skulle snakke med kæresten og få løst problemerne – i tilfælde af at hun valgte at tilgive ham.

Alle kender sandheden

Nogle vil mene, at man kan være i en så kompliceret situation efter at have overværet utroskab, at man ikke aner sine levende råd, og den bedste løsning for en selv synes at være at holde mund, men er det nu også det? Man lærer mere om sine medmennesker i den situation, end man lige tror, fordi deres sande karakter kommer frem i de scenarier, hvor de er pressede. Lad derfor være med at tage del i den passive utroskab, det betaler sig bedre at træde frem.

Kommenterede [Office26]: Vender her tilbage til begivenheden og det er ekstra tydeligt, fordi forfatteren starter afsnittet med "jeg".

Kommenterede [Office27]: Et begreb, der bliver gentaget en hel del gange i teksten.

Kommenterede [Office28]: En sætning, der står tydeligt frem her for sig selv.

Kommenterede [Office29]: Trikolon/Tretrinsraket: en liste af tre ting forfatteren ikke vil være med til.

Kommenterede [Office30]: Inddragelse af et citat og en måde at forholde sig til det på – gå i dialog med citatet.

Kommenterede [Office31]: Ungdommeligt sprog

Kommenterede [Office32]: Retorisk spørgsmål

Kommenterede [Office33]: Gentagelse af det retoriske spørgsmål

Kommenterede [Office34]: Trikolon/Tretrinsraket: liste af tre ting, som de fleste ville have haft gjort.

Kommenterede [Office35]: Her går forfatteren igen tilbage til noget generelt og han bruger "man" som er lidt distancerende men indeholder alle.

Kommenterede [Office36]: Gentagelse af begrebet, der bliver brugt en del.

Prøv at forestille dig et scenarie, hvor alle omkring dig kender sådan en sårende sandhed om dig, men ingen fortæller dig det? Bare et anonymt tip ville have gjort forskellen for dig, men ingen gav dig så meget som et lille hint. Min fars utroskab var åbenbart vidt kendt i de fleste kredse, min mor begik sig i, men ingen valgte at fortælle hende det. Hvorfor ikke? Jeg kan kun forestille mig, at deres omgangskreds var bange – bange for at være dem, som skulle overbringe de dårlige nyheder. Mest af alt håbede de vel alle, at en anden ville fortælle det, eller hun en dag selv opdagede det.

Kommenterede [Office37]: Direkte tiltale

Kommenterede [Office38]: Tilbage til forfatterens egne oplevelser i fortiden.

Kommenterede [Office39]: Spørgsmål, som der kommer svar på efterfølgende.

Kommenterede [Office40]: Epanastrofe: gentagelse sidst og først i sætninger.

Stærkere i dag

Der er mange gode grunde til, at du skal undgå passiv utroskab. Her er tre:

Kommenterede [Office41]: Gentagelse af begrebet igen.

Kommenterede [Office42]: Liste – opsætning herunder.

For det første får du lettet samvittigheden. Nogle vil mene, at det er en egoistisk tankegang, men hvem er den største egoist? Budbringeren, som sammen med alle andre slet ikke burde sidde med den dårlige samvittighed, eller den utro, der åbenbart ikke har en?

Kommenterede [Office43]: Tankevækkende spørgsmål, som det efterfølgende er en uddybelse af.

For det andet giver du den tro partner chancen for at forholde sig til utroskaben. Du giver ham eller hende mulighed for at begå sig socialt, velvidende hvad der er foregået bag deres ryg. Men du giver også partneren muligheden for at bearbejde forholdet, hvis det er værd at kæmpe for, i stedet for pludseligt at blive efterladt for en anden.

For det tredje er det kun rimeligt, at den utro stilles til ansvar for sine handlinger. Ligesom dengang, hvor du forsøgte at tage fra kagedåsen, din højre fod var lidt for tung på speederen eller trafiklyset lidt for gult. Der oplevede du måske også at blive stillet til regnskab. Hvad enten det var med et slag over fingrene eller en økonomisk hilsen, så måtte du tage konsekvenserne af dine handlinger – og forhåbentligt lære af dem.

Kommenterede [Office44]: Sammenligning til andre overtrædelser.

Det er vigtigt at huske, at du ikke er the bad guy, fordi du overbringer de dårlige nyheder. Du er måske bange for, at du som budbringer får skylden og bliver sparket ned i et stort endeløst sort hul, men det er ikke Sparta, vi lever i. Reaktionen fra din ven kan måske blive anklagende. Det vidste du jo nok godt i forvejen – måske var det derfor, du egentlig ikke ville gøre noget – men så indser du, at alle er bedre tjent med, at du griber til handling. Jo før jo bedre.

Kommenterede [Office45]: Engelsk – ungdommeligt sprog

Vi bliver nødt til at få de sociale normer tilbage på rette kurs. For det øjeblik vi stopper med at kæmpe for sandheden og stopper med at have forventninger til hinanden, er det øjeblik, hvor vi har accepteret utroskab.

Kommenterede [Office46]: Afsluttende opfordring

Kommenterede [Office47]: Død metafor

PS. Mads og kæresten er stadig sammen i dag. Selv om det gjorde ondt at få sandheden at vide, var hun taknemmelig for den. De er et stærkere par i dag. Det er ikke mine ord, men deres.

Steffan Christensen studerer retorik på Københavns Universitet,

<https://www.information.dk/debat/2016/01/holder-ogsaa-mund-naar-ven-utro>